

Rotary

SPARK

Rotary Club of Poona Midtown

CREATE HOPE
in the WORLD

Rtn. Minal Avachat
President
9823081158

Rtn. Smita Shah
Secretary
9049860647

Ann Manisha Kulkarni
Editor
9422307038

Dist 3131 | Zone 05 | CC 15537
Year : 54 | Issue No.: 29 | Wed, 28 February 2024
For Private Circulation Only

We meet at Sevasadan School, Erandavane, at 7.30pm every Wednesday

॥ संहति: कार्यसाधिका ॥

आजची सभा

आध्यात्मिक आणि महान संतांची भूमी म्हणून प्रसिद्ध असलेल्या आपल्या देशात भौतिक प्रगतीपेक्षा निःसंशयपणे जास्ती महत्त्व आध्यात्मिक प्रगतीलाच दिले जाते. म्हणजेच ऐहिक प्रगतीपेक्षा आंतरिक प्रगतीला आपण जास्त महत्त्व देतो. या आंतरिक प्रगतीची सुरुवातच मुळी 'मी कोण आहे?' या प्रश्नाने होते. 'मी' बदल किंवा 'स्व (Self)' बदल जाणून घेण्यासाठी आजचे आपले वक्ते डॉ. हिमांशू वझे आपल्याला मार्गदर्शन करणार आहेत.

डॉ. हिमांशू शरद वझे

हे एक बहुआयामी व्यक्तिमत्व आहे. अनेक वेगवेगळ्या क्षेत्रात त्यांनी प्राविण्य मिळवले आहे. ते डॉक्टर, लेखक, समाजसेवक, गिर्यारोहक, वादक, आणि आध्यात्मिक गुरू आहेत. एम्.बी.बी.एस्. नंतर त्यांनी एम्.डी. (शरीरक्रियाशास्त्र) दोन्ही बी.जे. मेडिकल, पुणे

येथून पूर्ण केले. त्यानंतर डिप्लोमा इन स्पोर्ट्स मेडिसिन हायडेलबर्ग, जर्मनी येथून केला. अनेक वैद्यकीय महाविद्यालये, पुणे विद्यापीठ, फिल्म टेलिव्हिजन इन्स्टिट्यूट इत्यादी संस्थांमध्ये बारा वर्षे अध्यापन केले.

डॉ. राजीव शारंगपाणी यांचे ते शिष्य असून त्यांचा क्रीडावैद्यक क्षेत्रातील वारसा १८ वर्षे चालवत आहेत. सांधे, अस्थिबंध, स्नायूबंध इत्यादींशी निगडित व्याधींवर व्यायामाने उपचार. स्वास्थ्य व त्याच्याशी निगडित विषयावर पुण्यात व पुण्याबाहेर सुमारे हजारहून अधिक व्याख्याने त्यांनी दिली आहेत.

स्वास्थ्यशी निगडित अनेक विषयांवर विविध वृत्तपत्र, नियतकालिकातून त्यांचे लिखाण आपल्याला परीचित आहे. १४ एकांकिकाचे नाट्य लेखन केले आहे व तीन वेळा वैयक्तिक तर दोनदा सामूहिक पुरस्काराने ते सन्मानित आहेत. प्रयोगकला वैद्यकशास्त्र हे त्यांचे पुस्तक पुणे विद्यापीठातील अभ्यासक्रमात टेक्स्टबुक म्हणून समाविष्ट आहे.

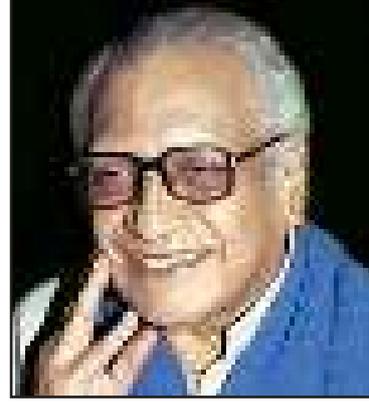
श्री ज्ञानेश्वर महाराजांपासून पावसच्या स्वामी स्वरूपानंदांपर्यंत चालत आलेल्या नाथसंप्रदायातील स्वामी माधवानंद यांचे एक उत्तराधिकारी.

गेली १४ वर्षे श्रीमद्भगवद्गीता, ज्ञानेश्वरी, पातंजल योगसूत्र इत्यादी विषयांवर सुमारे चारशे प्रवचनं त्यांनी दिली आहेत.

पं. अतुलकुमार उपाध्ये यांच्याकडून व्हायोलिनचे दहा वर्षे प्रशिक्षण व वादन. इंडियन तायची अकॅडमी या सॉफ्ट मार्शल आर्टच्या पुणे केंद्राचे प्रमुख म्हणून नऊ वर्षे कार्यरत. सुमारे शंभर विद्यार्थ्यांना मार्शल आर्ट शिकवली. दिवंगत समाजसेविका पद्मश्री सिंधुताई सपकाळ यांच्या समवेत त्यांच्या विविध संस्थांमध्ये पाच वर्षे काम.

त्यांना विविध प्रकारचे व्यायाम व गिर्यारोहणाची आवड असून त्यांनी हिमालयामध्ये अनेकदा भ्रमंती केली आहे.ते अनेक वर्षे नियमित सिंगडवारी करतात.

मराठी भाषा गौरव दिन

कुसुमाग्रजांचा जन्मदिन मराठी भाषा दिन म्हणून साजरा केला जातो. मराठी ही ज्ञानभाषा व्हावी, म्हणून कुसुमाग्रजांनी अथक प्रयत्न केले. महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक क्षेत्रामध्ये मराठी भाषेचा गौरव व्हावा, आणि ती मनामनात रुजावी म्हणून कुसुमाग्रजांनी मोलाचे योगदान दिले. त्यांच्या स्मृतींना अभिवादन म्हणून त्यांचा जन्मदिवस हा मराठी भाषा गौरव

दिन म्हणून साजरा केला जातो. ज्ञानपीठ विजेते कुसुमाग्रज हे मराठी भाषेवर प्रभुत्व आणि प्रभाव गाजविणारे श्रेष्ठ प्रतिभावंत कवी, नाटककार, कथाकार, कादंबरीकार आणि समीक्षक होते. शब्दांवर हुकूमत होती. काव्याची आवड असलेले आणि ते काव्य समोरच्या माणसांवर परिणाम करणारे एक कलंदर व्यक्तिमत्व होते. त्यांच्या साहित्यातून मानवी मनाचे आविष्कार दिसून यायचे. समोरचा माणूस त्यांच्या साहित्यातून चिंब भिजून जायचा. एवढे शब्दांचे प्रभुत्व फार क्वचित दिसते. अशा आसामीने साहित्य क्षेत्रात स्वैरपणे संचार केला आहे. त्यांनी लिहिलेली नाटके पहाणे म्हणजे एक सुंदर कलाकृतीचा अनुभव घेणे, नटसम्राट, वीज म्हणाली धरतीला, अशी अनेक नाटके, ज्यांची भाषा सुरेख, आणि अलंकारांनी सजलेलं शब्द त्यांना शरण गेले. ज्ञानेश्वर माऊलीने प्राकृत भाषेत ज्ञानेश्वरी लिहिली, कारण ती सर्व सामान्य माणसांना समजावी म्हणून, आणि त्यातून काहीतरी चांगले आचरणात आणावे, हीच इच्छा कुसुमाग्रजांनी आंमलात आणली, आणि ती आपल्या समोर मांडली. आणि ती स्विकारायला लावली, हेच त्यांचे वैशिष्ट्य आहे, म्हणून मराठी भाषेला राष्ट्रभाषेचा मान मिळाला. मातृभाषेतूनच शिक्षण व्हावे, हीच त्यांची मनोकामना होती. त्यांच्या काव्यपंक्ती 'अनंत आमुची ध्येयासक्ती अनंत अन् आशा किनारा तुला पामराला' त्यांची ही मशाल अशीच तेवत राहो. आजची शैक्षणिक क्षेत्रातील सद्य परिस्थिती बघीतली, फार नैराश्य येते. ज्या कुसुमाग्रजांनी मराठी भाषा टिकावी आणि जनभाषा व्हावी म्हणून परिश्रम घेतले त्या मायबोलीची आपण किती अवहेलना करतोय, याची आपल्याला जाणीव नाही. ज्या भाषेला आपण आईचे स्थान तिला आपणच खाली खेचतोय. जरूर दुसऱ्या भाषा अवगत व्हाव्यात. पण जी आपली मातृभाषा आहे. तिला विसरून चालणार नाही, मातृभाषा हे आपले अस्वित्व आहे, स्वत्व आहे, त्यांचा आपल्याला अभिमान हवाच. जेवढा मराठीचा प्रचार आणि प्रसार होईल, तेवढी पुढची पिढी प्रगल्भ होईल, हे सर्व आपल्या हातात आहे. कुसुमाग्रजांना वंदन करून हे शिवधनुष्य पेलण्याचे बळ आम्हा सर्वांना देवो.

- रो. अरुणा शिकारखाने

मागील सभेमध्ये रो. माधव सोमण यांनी एक आगळे वेगळे कीर्तन सादर केले. त्यांना तबल्याची साथ दिली श्री. उपेंद्र शितूत यांनी आणि संवादिनी साथ श्री. विराज कोपरकर यांनी. पूर्वरंग आणि उत्तररंग अश्या दोन भागात त्यांनी कीर्तन सादर केले.

महाराष्ट्रामध्ये अनेक कीर्तन प्रकार आहेत. जसे की नारदीय आणि वारकरी कीर्तन. 'संत नामदेव' आणि 'संत तुकाराम' यांची अभंग परंपरा खूप पूर्वीपासून चालत आली आहे. तुकाराम अभंग गाथांचे महत्व त्यांनी सांगितले. 'ओम' आणि 'अथ' यापासून का सुरुवात करावी याबद्दल माहिती दिली. तसेच खरा परमार्थ म्हणजे काय याबद्दल अचूक शब्दात सांगितले. कितीही परमार्थ केला तरी तो कमीच. कर्नाटकमध्ये विजयनगर येथील श्रीनिवास नायक, 'संत पुरंदर दास' कसे झाले आणि त्यांचे कार्य किती महान होते याची झलक सांगितली.

कीर्तनाचा शेवट नेहमी गणपती आरतीने करतात त्याप्रमाणे सगळ्यांनी आरती करून श्री गणेशाचे आशीर्वाद घेतले. कमीत कमी वेळेत जास्तीत जास्त माहिती आणि तुकाराम अभंगाचे महत्व त्यांनी उत्कृष्टरित्या पटवून दिले. आणि रो. सीमा यांनी आभार प्रदर्शन करून सभेची सांगता केली.

- रो. तेजल कारंडे

अ. ल. क. (अति लघु कथा)

'ताई तुमच्या मुलाचा अर्ज अपूर्ण आहे. यात नॅशनॅलिटी सर्टिफिकेट जोडलेले नाही. काढून ठेवायचं ना अॅडमिशन घ्यायची म्हटल्यावर'
'दादा, याचे वडील काढणार होते सुट्टीवर आल्यावर. पण बॉर्डरवरून आले ते तिरंग्यातच. त्यामुळे राहिले. मुदत द्या थोडी काढून आणते.'

अभिनंदन

पीपी मुकुंद कमलाकर यांनी रोटरी क्लब ऑफ पाषाण यांच्या ग्लोबल ग्रांट प्रोजेक्ट मध्ये सहभागी होऊन 'ना नफा ना तोटा' या तत्वावर वनझाई, ताम्हिणी येथील शाळेत सूर्याटिक सोलार या कंपनीतर्फे संपूर्ण सोलार सिस्टीम बसवून दिली. त्यामुळे शाळेचे वीजबिल दर महिना ₹-५०००/- ने कमी होईल.

आगामी कार्यक्रम

- 2nd March : Get together at Harvest club Host Rtn Sachin and Ann Vrushali Deshpande
06th March : No Meeting
13th March : Talk show : Mr. Sunandan Lele, Cricket critic and columnist, by Dhaivat group
20th March : AG visit
27th March : Kalakar Katta

''ने मजसी ने परत मातृभूमीला ।

सागरा, प्राण तळमळला...''

आयुष्याच्या नावेत हेलकावे खाणाऱ्या युवकांपुढे सावरकर एका दिशादर्शकाप्रमाणे आहेत. निव्वळ आशावादी वृत्तीने काम करत असताना माणूस बऱ्याचदा साधकबाधक विचार करत नाही. पण सावरकरांनी मात्र 'प्रतिकूल तेच घडेल' असा विचार करून सगळ्या संकटांना तोंड

देण्याची सिद्धता करून प्रयत्नवादी भूमिका स्वीकारली. म्हणूनच ते संकटांनी खचून गेले नाहीत आणि यशाने हुरळूनही गेले नाहीत. तर आयुष्यभर स्थितप्रज्ञ राहिले. सावरकरांचा आंतरराष्ट्रीय राजकारणाचाही दांडगा अभ्यास होता. देशाच्या बाह्य आणि अंतर्गत शत्रूंशी लढून समाजाचा सर्वांगीण विकास साधत भारताला एक बळकट लोकशाही प्रजासत्ताक, सार्वभौम राष्ट्र करण्याचे स्वप्न बाळगणारे सावरकर हे आधुनिक भारताचे एक महान निर्माते होते.

आज आपली युवापिढी मोठ्या प्रमाणावर डिप्रेशनला बळी पडतेय. एखादं अपयश आलं काही मनाविरुद्ध झाले, तर लगेच आपण खचून जातो, नैराश्याच्या गर्तेत जातो. अशा वेळी जिथे वाऱ्याचाही जीव गुदमरेल अशा त्या अंदामानच्या काळकोठडीत दिवसरात्र मरणप्राय यातना सहन करत असतानाही 'अनादी मी, अनंत मी, अवध्य मी भला। मारीता रिपु जगती असा कवण जन्मला।।' अशी सिंहगर्जना करणारे स्वा. सावरकर जर युवकांनी आठवले, तर त्यांच्या मनाला निश्चित उभारी मिळेल. स्वा. सावरकरांचं चरित्र वाचलेली कुठलीच व्यक्ती कधीच आत्महत्या करणार नाही आणि आयुष्यात कितीही मोठं संकट आलं तरी त्याचा धैर्याने सामना करेल, एवढं बळ त्या चरित्रामध्ये आहे.

प्रोजेक्ट रिपोर्ट

पावस येथील स्वरूपाश्रम व आरोग्य केंद्र येथील फरशी थोडी खराब झालेली असल्यामुळे त्यांना तेथे कार्पेटची आवश्यकता होती. रोटरी क्लब ऑफ मिडटाऊन तर्फे त्यांची ही गरज कार्पेट देणगी दाखल देऊन पूर्ण करण्यात आली.

मराठी भाषा गौरव दिना निमित्त मराठी भाषा आणि ती समृद्ध करणाऱ्या समस्त साहित्यिकांना मानाचा मुजरा.

-: Bulletin Committee :-

Rtn Dr. Shubhada Jathar
Chairman

Ann Sujata Keskar
Member

Ann Seema Mhaskar
Member

Ann Aarti Dengre
Member

Rtn Rajeev Ghode
Member